

PÉNZÜGYI TERVEZÉS, MEGTAKARÍTÁS

2016

3 tanóra

Pénzügyi tervezés, megtakarítás - ÓRATERV

1. ÓRA - A tücsök és a hangya

A pedagógus neve	Fodor Alice
Műveltségi terület	Ember és társadalom, Életvitel és gyakorlat
Tantárgy	Környezetismeret, Matematika
Osztály	3 - 4. osztály

Az óra témája Pénzügyi tervezés, takarékoság

**Az óra cél-
és feladatrendszere**

- A diákok érezzék meg a jövőjük iránti saját felelősségüket,
- erősödjön és tudatosodjon a tervezőképességük, ezzel összefüggésben értsék meg az értékválasztás, preferenciarendszer jelentőségét,
- legyenek képesek alternatívákban gondolkodni, az előnyöket és hátrányokat mérlegelve dönteni,
- ismerjék fel a tartalékolás, takarékoság jelentőségét,
- erősödjön önismeretük (tudatosság, önfegyelem, kitartás, lemondás, értékválasztás),
- fejlődjön gazdasági, szociális és vállalkozói kompetenciájuk.

**Az óra didaktikai
feladatai**

Motiváció, ismeretbővítés, gyakorlás, összefoglalás, önellenőrzés, képességfejlesztés

---

Tantárgyi kapcsolatok Matematika, Erkölcstan, Magyar irodalom

Dátum 2016. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Beszélgetőkör					
5'	<p>Beszélgetőkörben ülünk le a gyerekekkel! Kezdeményezzünk beszélgetést a munkáról, szorgalomról, keressünk jó példákat az osztályból.</p> <p>Ki, miben szorgalmas? Mi a szorgalmasan végzett munka gyümölcse? Könnyű-e szorgalmasnak lenni? Kell-e önfegyelem a jól végzett munkához?</p>	Frontális	Beszélgetés, egyéni vélemények megfogalmazása.		<p>Előzetes feladat:</p> <p>A terem berendezése oly módon, hogy négyfős csoportok számára, valamint vetítésre, frontális munkára is alkalmas legyen.</p>
2. feladat: A tücsök és a hangya					
3'	<p>Ismerkedés La Fontaine: A tücsök és a hangya c. meséjével.</p> <p>A tücsök és a hangya mese vetítése vagy tanítói felolvasása.</p>	Frontális	Figyelés a mesére.	Számítógép és projektor vagy a mese egy példányban nyomtatva.	
3'	Spontán tanulói megnyilatkozások.	Egyéni	A mese véleményezése.		
3'	<p>Csoportalakítás puzzle segítségével</p> <p>a) Képdarabok (Hangya, Tücsök, Bőség, Éhség összevágva) kiosztása.</p> <p>b) Csoportalakítás: összetartozó képelemek megkeresésével.</p> <p>c) Összeillő képdarabok felragasztása rajzlapra.</p>	Egyéni	Képdarab kiválasztása, csoporttagok megtalálása, képek összeragasztása.	Felvágott képek, ragasztó, rajzlap.	

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
15'	<p>Csoportmunka A csoportok feladata:</p> <p>Tücsök csoport: Teendők sorba rendezése.</p> <p>Hangya csoport: Mesebefejezés.</p> <p>Éhség csoport: Válaszoljatok a következő kérdésekre! Mit jelent az, hogy fölkapik valakinek az álla? Mit jelent az, hogy valaki „hét határon is túl van”? Fogalmazzatok meg, mit mondhatott a tücsök a hangyának, amikor éhes volt!</p> <p>Bőség csoport: Milyen tulajdonságok jellemzik a tücsköt és a hangyát a mesében?</p>	Csoportmunka	Feladat-értelmezés, közös gondolkodás, együttműködés.	A verses mese fénymásolt példánya minden csoportnak, feladatleírás a csoportok számára és a Magyar szólások és közmondások című könyv.	A tanító körbejár, szükség esetén segít az értelmezésben. Amelyik csoport hamarabb kész van, időkitöltő feladatot (keresztrejtvényt) kap.
3. feladat: Ellenőrzés és értékelés					
10'	<p>A csoportok munkáinak ellenőrzése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • folyamatábra bemutatása, • eltérő mesebefejezés ismertetése/eljátszása, • szólások értelmezése, • karakterterkép bemutatása. 	Frontális, egyéni.	Saját csoport munkájának bemutatása, a többi csoport meghallgatása.	Elkészült diákmunkák	Lehetséges változat: Képtárlátogatás – a csoportok az asztalukon hagyják az elkészített tervet, és a teremben körbejárva megnézik a többiek munkáját.
5'	<p>Az órai munka értékelése: Fogalmazzunk meg közösen egy tanulságot, ami illik erre a mesére! Pl.: A bőség idején is érdemes gondolni a nehezebb időkre, érdemes takarékoskodni!</p>	Frontális	Hozzászólás		

ELŐKÉSZÜLETEK:

Az óra megkezdése előtt a termet rendezzük be úgy, hogy csoportmunkára és frontális munkára is alkalmas legyen! Az óravázlatban 4 fős csoportok szerepelnek, de a feladatok három fővel is jól elvégezhetőek. Ha több csoportot alakítunk ki, mert nagy az osztály létszáma, akkor egy-egy képet, feladatot megduplázhathatunk. Előre el kell döntenünk, hogy hány csoporttal dolgozunk, és azok hány főből fognak állni, mert a tücsök, hangya, bőség, éhség képeket eszerint kell részekre vágni.

Ha a mesét nem felolvassuk, hanem vetítjük, akkor a teremben a vetítés feltételeit biztosítanunk és ellenőriznünk kell!

A csoportok számának megfelelően készítsük össze a kellékeket!

A 2.) feladathoz (A tücsök és a hangya)

- A csoportok képei borítékban puzzle formájában: Tücsök, Hangya, Éhség, Bőség (egy kép annyi darabra összevágva, ahány fős csoportokat szeretnénk képezni). Annyi boríték szükséges, ahány csoportunk lesz. Csoportonként 1 db A/4 rajzlap, ragasztó.
- A vers fénymásolt példánya minden csoportnak.
- Borítékban: Tücsök csoport feladatleírása mellett szükséges egy A/4-es és egy A/3 lap, olló, ragasztó.
- Borítékban: Hangya csoport feladatleírása, A/4 papír.
- Borítékban: Éhség csoport feladatleírása, Magyar szólások és közmondások c. könyv.
- Borítékban: Bőség csoport feladatleírása, a tücsök és a hangya sziluettje.
- Időkitöltő feladat: keresztrejtvény.

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket. Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű PéNZ7 program keretében kerül sor. Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzügyvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak a pénzügyi tervezés, megtakarítás témában órákat.

1. FELADAT: BESZÉLGETŐKÖR - Tervezett időkeret: 5 perc

Ha van rá lehetőségünk, akkor egy olyan körben – beszélgetőkörben – ülünk le a gyerekekkel, ahol látják egymást a gyerekek! Kezdeményezzünk beszélgetést a munkáról, szorgalomról, keressünk példákat az osztályból.

Ki miben szorgalmas? Mi a szorgalmasan végzett munka gyümölcse? Könnyű-e szorgalmasnak lenni? Kell-e önfegyelem a jól végzett munkához?

2. FELADAT: A TÜCSÖK ÉS A HANGYA - Tervezett időkeret: 24 perc

1. Ismerkedés a mesével - Tervezett időkeret: 3 perc

Indítsuk el a filmet vagy olvassuk fel mi La Fontaine: A tücsök és a hangya c. meséjét!

A film elérhető: <https://www.youtube.com/watch?v=qcGMPWquZbE>

2. Spontán tanulói megnyilatkozások - Tervezett időkeret: 3 perc

A mese elhangzása után hallgassuk meg a gyerekek spontán megnyilatkozásait! Bizonyára számtalan észrevételük lesz.

1. ÓRA - A tücsök és a hangya

3. Csoportalakítás - Tervezett időkeret: 3 perc

A csoportalakítás spontán módon megy végbe, a gyerekek feladata az lesz, hogy húzzanak egy-egy képrészletet, és keressék meg az összetartozó elemeket. A feladat, hogy állítsák össze a képeket és ragasszák fel egy A/4 rajzlapra.

A gyerekeket jól ismerő tanítónak itt még módja van a csoportok összetételén változtatni, ha ez szükségesnek tűnik.

A képek segítségével 4 csoport alakul ki: Hangya, Tücsök, Bőség, Éhség. (Ha az osztálylétszám nagyobb, lehetőség van a csoportok duplázására.)

4. Csoportmunka - Tervezett időkeret: 15 perc

A csoportmunka előkészítésében a tanító ismerteti a feladatot:

Ezen az órán négy csoportban fogunk dolgozni. Mindegyik csoport kap egy borítékot, amiben La Fontaine meséje, a csoportfeladat leírása, és az ahhoz szükséges eszközök találhatóak. Ezek a feladatok csoportonként eltérőek, de a megoldására mindenkinek 15 perce lesz. Ügyeljenek arra, hogy a feladatot pontosan értelmezzétek, és hogy a megoldásba minden csoporttagot bevonjatok! Ha valaki hamarabb elkészülne, akkor a tanári asztalról időkitöltő feladatot, keresztrejtvényt vehet.

A borítékokat a tanító adja, vagy az eszközfelelős viszi az asztalokhoz.

A Tücsök csoport feladata

az, hogy a gyerekek kiválasszák a felsorolt tevékenységekből, ami hasznos lehet a tücsöknek, és felragasszák a mondatokat egy kartonra.

A feladat kiváló alkalom arra, hogy a gyerekek beszélgessenek, vitatkozzanak, érveljenek, a pedagógiai szándék pedig a konszenzus elérése csoporton belül.

A Hangya csoport feladata,

hogy másik befejezést találjanak ki a történethez, és azt tetszőleges módon bemutassák. Egyszerűen elmesélhetik, megrajzolhatják, vagy akár el is játszhatják egy élőkép, esetleg egy rövid jelenet formájában.

Ennek a csoportnak van a legnagyobb szüksége a tanító segítségére, egyrészt azért, mert meg kell, hogy szülessen az ötlet az eltérő befejezésre, amiben valószínűleg egy olyan megoldást kell találni, hogy a Hangya se legyen vesztes, másrészt ezt be is kell mutatni.

Ha úgy látjuk, hogy a gyerekek nehezen értelmezik a feladatot, akkor röviden megbeszélhetjük a felmerülő kérdéseket.

1. ÓRA - A tücsök és a hangya

Az Éhség csoport feladata két részből áll.

Először a feladatlírásukon található, a meséhez kapcsolódó szólásokat kell értelmezniük:

- Mit jelent az, hogy felkopik valakinek az álla?
- Mit jelent az, hogy valaki „hét határon is túl van”?

Valószínűleg lesz több ötletük, fontos, hogy mindenki részt vegyen a találgatásban, de aztán ellenőrizniük is kell a megoldásaikat.

Internetkapcsolattal rendelkező osztályok esetében ez történhet a neten való kereséssel:

Magyar szólások és közmondások adatbázisa

http://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tinta/TAMOP-4_2_5-09_Magyar_szolasok_kozmondasok_adatbazisa/Magyar_szolasok_kozmondasok_adatbazisa.pdf

vagy

O.Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások (Gondolat, Budapest) c. könyvének segítségével.

Ha a feladatnak ezzel a részével elkészültek, a mondásokat értelmezték, akkor elgondolkodhatnak azon, hogy mit mondhatott a tücsök a hangyának, amikor megszorult, és kölcsön szeretett volna kérni.

A feladatnak ezt a részét elég lehet szóban megfogalmazni, a szólások magyarázatát kérjük írásban.

A Bőség csoport feladata

Két karaktertérkép elkészítése.

A feladatlírás mellékleteként megkapják a két állat sziluettjét.

A gyerekeknek össze kell gyűjteniük, és a megfelelő sziluettbe beírniuk a két állat külső és belső tulajdonságait.

A pedagógiai elvárások a következők lehetnek: a feladat közös értelmezése, megbeszélés, közös vélemény kialakítása, és együttműködés a kivitelezésben.

Fontos, hogy a pedagógus körbejárjon, szükség esetén segítsen!

Az idő múlását érdemes mutatni, jelezni. Internetkapcsolattal rendelkező termekben kivetíthetjük a hátralévő időt, így a gyerekek maguk is be tudják osztani az idejüket.

Időkitöltő feladat: keresztrejtvény

Időkitöltő feladatot (keresztrejtvényt) akkor vegyenek csak a csoportok, ha a tanító meggyőződik arról, hogy az eredeti feladatot hiánytalanul megoldották.

3. FELADAT: ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS - Tervezett időkeret: 10 perc

Az osztály korábbiakban bevált munkastílusától és a hátralévő időtől függően a reflektálás történhet frontálisan vagy képtárlátogatással. A frontális munkaforma esetében hallgassuk meg az összes megoldást úgy, hogy a csoportok szóvivője röviden ismerteti a feladatot és a megoldást, míg a képtárlátogatásnál a csoportok a teremben körbejárva nézzék meg egymás munkáját. Ha kevesebb az idő, akkor érdemes az utóbbi megoldást választani.

Ha a Hangya csoport a dramatizálást választotta, akkor a reflektálás mindenképpen az ő bemutatójukkal induljon.

Zárásként érdemes közösen megfogalmazni a tanulságot, hogy be kell osztani a jövedelmet, félre is kell tenni, tartalékot kell képezni.

Végezetül az órai munkát értékelni kell!

2.FELADAT: A TÜCSÖK ÉS A HANGYA

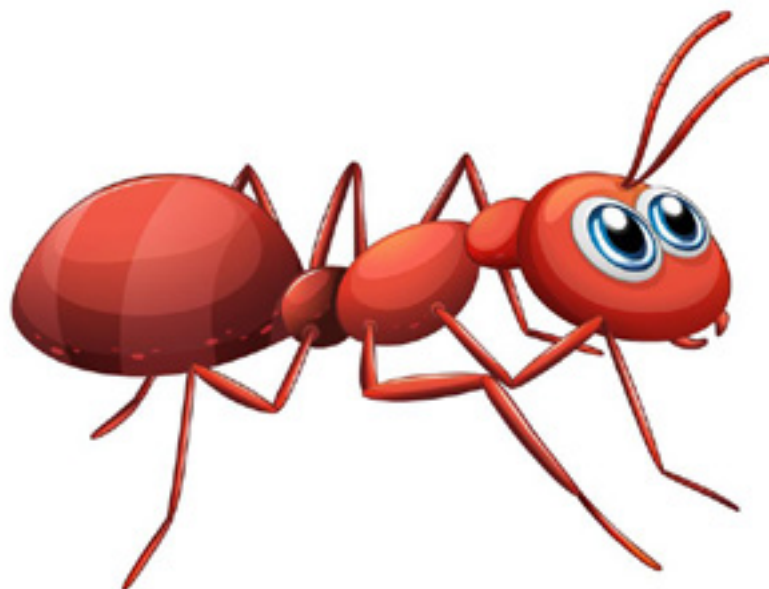
La Fontaine

A tücsök és a hangya

Mit csinált a Tücsök nyáron?
Csak muzsikált hét határon.
Aztán jött a tél a nyárra,
s fölkopott a koma álla.
Szomszédjában élt a Hangya.
Éhen ahhoz ment panaszra,
s arra kérte, egy kevéske
búzát adjon neki télire.
„Búzát? - szólt a Hangya sógor. -
Már ez aztán sok a jóból!
Tél elején sincs búzád már?
Hát a nyáron mit csináltál?
„Mit csináltam? Kérem szépen,
muzsikáltam - szólt szerényen
Tücsök mester. - Aki kérte,
nótát húztam a fülébe!”
„Nótát húztál, ebugatta?
No hát akkor - szólt a Hangya -
járd el hozzá most a táncot!
Jó mulatságot kívánok.”

CSOPORTALAKÍTÁSHOZ SZÜKSÉGES KÉPEK

CSOPORTALAKÍTÁSHOZ SZÜKSÉGES KÉPEK

A CSOPORTOK FELADATAI:

TÜCSÖK CSOPORT FELADATA

Válasszátok ki a felsorolt tevékenységből, ami hasznos lehet a Tücsöknek!

Rakjátok sorba a teendőket!

Vágjátok ki a mondatokat, és a kitalált sorrendben ragasszátok fel kartonpapírra!

ÉRDEMES A SZŰKÖS IDŐRE (TÉLRE) TARTALÉKOLNI.

KERESSEN RAKTÁRT NYÁRON!

AMIT TALÁL, MIND EGYE MEG!

EGYEN IS, RAKTÁROZZON IS!

HA NINCS KEDVE DOLGOZNI, HAGYJA ABBA A MUNKÁT!

HA ELMENT A KEDVE, GONDOLJON A TÉLI HIDEGRE!

GYŰJTSÖN MAGVAKAT A RAKTÁRÁBA!

FOGJON ÖSSZE A TÜCSÖK CSALÁD!

ZENÉLJEN!

HANGYA CSOPORT FELADATA

Mesebefejezés:

Írjatok vagy rajzoljatok le, vagy játsszatok el egy másik befejezést a történethez!

BŐSÉG CSOPORT FELADATA

Karakterterkép:

Milyen tulajdonságok jellemzik a tücsköt és a hangyát a mesében?

Írjátok a Tücsök és a Hangya sziluettjébe a két állat külső és belső tulajdonságait!

Bőség csoport feladatához szükséges sziluettek:

ÉHSÉG CSOPORT FELADATA

Válaszoljatok a kérdésekre!

Mit jelent az, hogy fölkapik valakinek az álla?

Válaszotok:

Mit jelent az, hogy valaki "hét határon túl van"?

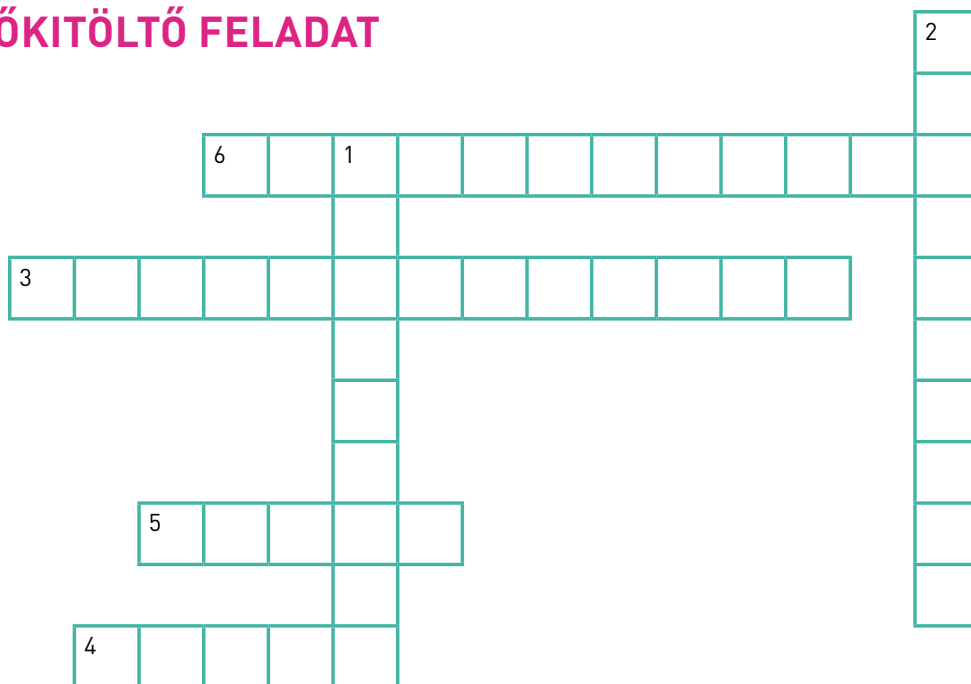
Válaszotok:

Fogalmazzátok meg, mit mondhatott a tücsök a hangyának, amikor éhes volt!

Válaszotok:

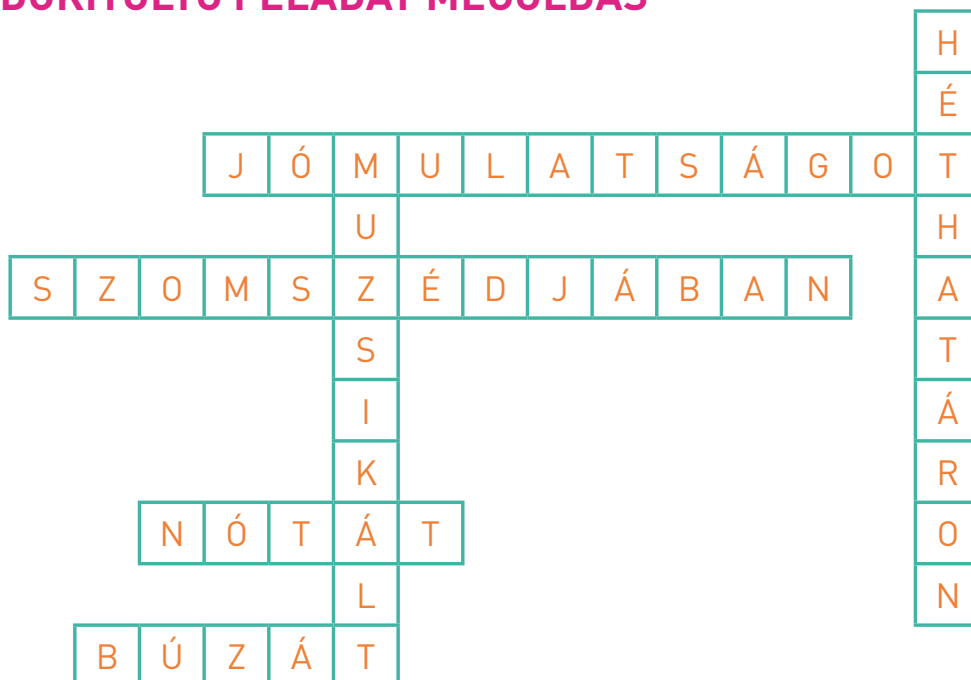
1. ÓRA - A tücsök és a hangya

IDŐKITÖLTŐ FELADAT

1. Mit csinált a Tücsök nyáron?
2. Hol muzsikált?
3. Hol élt a Hangya?
4. Mit kért a Tücsök?
5. Mit húzott a Tücsök mások fülébe?
6. Mit kívánt a Hangya?

IDŐKITÖLTŐ FELADAT MEGOLDÁS

Pénzügyi tervezés, megtakarítás - ÓRATERV

2-3. ÓRA - Akadályverseny

A pedagógus neve	Fodor Alice
Műveltségi terület	Ember és társadalom, Életvitel és gyakorlat
Tantárgy	Környezetismeret, Matematika
Osztály	3 - 4. osztály

Az óra témája	Pénzügyi tervezés, takarékoság
Az óra cél- és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none"> • Erősödjön a diákok pénzügyi tudatossága, • pénzügyi szempontból is érezzék meg a jövőjük iránti saját felelősségüket, • erősödjön és tudatosodjon a tervezőképességük, ezzel összefüggésben értsék meg az értékválasztás, preferenciarendszer jelentőségét, • legyenek képesek alternatívákban gondolkodni, az előnyöket és hátrányokat mérlegelve dönteni, • ismerjék fel a tartalékolás, takarékoság jelentőségét, • erősödjön önismeretük (tudatosság, önfegyelem, kitartás, lemondás, értékválasztás), • fejlődjön gazdasági, szociális és vállalkozói kompetenciájuk.
Az óra didaktikai feladatai	Motiváció, ismeretbővítés, gyakorlás, összefoglalás, önellenőrzés, képességfejlesztés.

Tantárgyi kapcsolatok	Matematika, Erkölcstan, Technika
Dátum	2016. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Beszélgetőkör					
5'	<p>A pedagógus összefoglalja az óra feladatait:</p> <p>A mai dupla órán csoportokban fogtok dolgozni. Minden csapat 10 fabatkát és egy menetlevelet kap induláskor.</p> <p>Egy akadályokkal teli pályát készítettem elő nektek, ahol egyes feladatok sikeres megoldásáért mindig fabatka jár.</p> <p>Alapítottam ezen kívül egy saját bankot is, ahova betehetitek kamatozni a fabatkáitokat, és ahol felvehetitek a pénzeteket, amiért megdolgoztatok.</p> <p>Az állomások a számozott asztaloknál vannak. A kész megfejtéseket a nálam lévő megoldókulcsok segítségével, javítóceruzával ellenőrizték. A megoldásokhoz a banktól kérhettek segítséget, de 1 fabatkát kell érte fizetnetek.</p> <p>A nyertes csapat az, amelyik először gyűjt össze 100 fabatkát.</p>	Frontális	A feladat értelmezése.	Menetlevelek, fabatkák	<p>Előzetes feladat:</p> <p>A terem berendezése oly módon, hogy 3-4 fős csoportok számára, állomásokon végzett feladatok elvégzésére alkalmas legyen.</p> <p>Az osztályt 3-4 fős csoportokba szervezzük.</p> <p>Ha van banki önkéntes vagy más segítő (pl. szülő), akkor érdemes az elején kinevezni egy bankfiókot, ahol a gyerekek bemutatják a jó megoldást és átveszik a fizetséget.</p> <p>Az összegyűlt fabatkáikat a játék alatt betehetik kamatozni a bankba. Az Osztyálybank kamatlába 10%.</p> <p>Az állomásokon a feladatokat előre elhelyezzük.</p>
2. feladat: Csoportmunka – feladatok megoldása állomásonként					
10'	<p>1. feladat:</p> <p>Pénzzel, pénzköltéssel kapcsolatos szólásmondások.</p>	<p>Csoportmunka, a probléma közös elemzése,</p> <p>feladatértelmezés, együttműködés, megbeszélés, vita.</p>	A feladat értelmezése.	<p>1. feladatlap, Szólások mondások c. könyv,</p> <p>ceruza, javítóceruza, megoldókulcs.</p>	<p>Ha nincs segítő, akkor a feladatlapokat összegyűjtjük, és óra után értékeljük.</p>
10'	<p>2. feladat:</p> <p>Összekeveredett két gyerek – Tervező Tamás és Szeleburdi Szofi – története.</p>	<p>Csoportmunka, feladatértelmezés, közös gondolkodás.</p>	A feladat értelmezése.	<p>2. feladatlap, ceruza, javítóceruza, megoldókulcs.</p>	

Pénzügyi tervezés, megtakarítás - ÓRATERV

2-3. ÓRA - Akadályverseny

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
10'	3. feladat: Szókereső Keressétek meg az elrejtett szavakat!	Csoportmunka, feladat-értelmezés, közös gondolkodás, együttműködés.	A feladat értelmezése	3. feladatlap, ceruza, javítóceruza, megoldókulcs.	
10'	4. feladat: Hogyan szaporíthatod a pénzedet? Írjátok be a hiányzó számokat a sorokba! Legyetek ti a bankárok, egészítsétek ki a könyvelést!	A probléma közös elemzése, csoportmunka, önellenőrzés.	A feladat értelmezése	4. feladatlap, ceruza, javítóceruza, megoldókulcs.	Ha nincs segítő, akkor a feladatlapokat összegyűjtjük, és óra után értékeljük.
15'	5. feladat: Hol szökik el a pénz? Párosítsátok a képeket a hozzájuk tartozó feliratokkal, és fogalmazzatok meg további rossz, pénznyelő szokásokat!	A probléma közös elemzése, csoportmunka, önellenőrzés.	A feladat értelmezése	5. feladatlap, ceruza, javítóceruza, megoldókulcs.	
10'	6. feladat: Kakukktojás Nézzétek meg a magyar pénzek képeit, és találjátok ki, melyik kettő a kakukktojás! Ha felismeritek az egyes papírpénzeken szereplő történelmi személyeket, nevezzétek meg őket!	Csoportmunka, önellenőrzés.	A feladat értelmezése	6. feladatlap, ceruza, javítóceruza, megoldókulcs.	
10'	7. feladat: Számoljunk együtt! Döme áprilisban kezdett el takarékoskodni. Számoljuk ki, mikorra, mennyi pénze lesz!	A probléma közös elemzése, csoportmunka, önellenőrzés.	A feladat értelmezése	7. feladatlap, ceruza, javítóceruza, megoldókulcs.	
3. feladat: Az óra zárása					
10'	Fabatkák beváltása a bankban. Az a csapat, akinek sikerült összegyűjtenie 100 fabatkát, az a bankban beválthatja egy előre kihirdetett ajándékra (pl. papírpersely, matrica, csoki, ...)		Fabatkák összeszámolása.	Ajándék.	

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem rendezzük be úgy, hogy 3-4 fős csoportok számára állomásokon végzett feladatok elvégzésére alkalmas legyen. Ha a térben van internet hozzáférés, akkor tegyük lehetővé a gyerekeknek, hogy a gépet használhassák.

(Az óraterv 3-4 fős csoportokról ír, de a saját osztályunk ismeretében a csoportok létszámát szabadon változtathatjuk.)

Ha van banki önkéntes vagy segítő szülő, akkor jelöljük ki egy „bankfiókot”, ahol:

- a csapatok bemutatják a jó megoldásokat
- átveszik a fizetséget
- berakják kamatozni a pénzüket
- ha tanári segítséget kérnek, akkor annak a díját, az 1 fabatkát ott fizetik be.

Ha nincs banki önkéntes vagy más segítő felnőtt jelen az órán, akkor két megoldás lehetséges:

1. A kész feladatokat gyűjtsük össze és óra után ellenőrizzük azokat. Mi magunk inkább a folyamatot segítsük, vezessük.
2. Vagy ha osztályunkban korábban ez már bevett gyakorlat volt, akkor a megoldókulcs segítségével önellenőrzés is lehetséges. Így a kifizetés, a fabatkák gyűjtögetése is folyamatos lehet.

A feladatokat vagy az állomásokon helyezzük el, így a csapatok vándorolnak asztról asztra, de jó megoldás az is, ha a gyerekek a helyükön maradnak, és amikor elkészültek, akkor maguk választanak új feladatot az erre kijelölt asztról.

A csoportok számának megfelelően készítsük össze a kellékeket:

- menetlevelek (csoportonként 1 db)
- fabatkák a banki aszton (célszerű címetlenül vagy 100 fabatkánként csoportosítva)
- 1-7. feladatlapon (a csoportok szerinti példányszámban)
- 1-7. feladat megoldókulcsai
- Magyar szólások és közmondások c. könyvből 1 db
- ajándék (tanulónként 1 db) – pl.: papírpersely, matrica stb.

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket. Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű Pénz7 program keretében kerül sor. Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak a pénzügyi tervezés és megtakarítás témában órákat.

1. FELADAT: BEVEZETÉS - Tervezett időkeret: 10 perc

Bevezetőül mondjuk el a gyerekeknek, hogy az elkövetkező dupla órán csoportokban fognak dolgozni. A csoportok válasszanak maguknak nevet, amit majd a menetlevél megfelelő helyére írnak be. (Osszuk ki a menetleveleket és csapatonként 10 fabatkát!)

ISMERTESSÜK A JÁTÉK MENETÉT:

Minden csapat 10 fabatkát és egy menetlevelet kapott az induláshoz. A fabatka lesz most az ő pénzük. A cél az, hogy 100 fabatkát keressenek, de közben el is veszíthetnek belőle.

Egy akadályokkal teli pálya vár rájuk, ahol az állomásokon feladatokat oldhatnak meg. Az egyes feladatok sikeres megoldásáért 10-20 fabatka jár, amit a tanár vagy a banki önkéntes (órai segítő) ad át a helyes megoldásokért.

Meg kell említeni azt is, hogy az osztálynak van egy saját bankja is, ahova betehetik kamatozni a fabatkáikat, és ahol felvehetik a pénzüket, amiért megdolgoztak. 10 fabatkánként 1 fabatka kamat jár a játék végén, ha bankba teszik a kapott pénzüket.

Ha nehézséget jelentő feladattal találkoznak, akkor a banktól (tanártól, önkéntestől) kérhetnek segítséget, de 1 fabatkát kell érte fizetniük.

Az állomások a számozott asztaloknál vannak. Bárhonnan indulhatnak, és ha végeztek, kereshetnek szabad állomást. A kész megfejtéseket a megoldókulcsok segítségével, javítóceruzával ellenőrizhetik, vagy átadják az önkéntesnek és ő ellenőrzi a megoldást.

A megoldókulcsok a banknál (tanítónál, önkéntesnél) vannak.

Az a csapat éri el a célt, aki összegyűjti a 100 fabatkát. A nyertes pedig az, akinek először gyűlik össze a 100 fabatka.

Érdeemes a gyerekek figyelmét felhívni arra, hogy a feladatokat olvassák el közösen, értelmezzék, és arra is figyeljenek, hogy a megfejtésbe minden csapattagot vonjanak be.

2. FELADAT: CSOPORTMUNKA - Tervezett időkeret: 7x10 perc

FONTOS: Ha nincs lehetőségünk dupla órát tartani és csak egy tanórát tartunk, válasszunk ki 3 feladatot!

1. feladat

Az 1. feladatban pénzzel, pénzköltéssel kapcsolatos szólásmondásokat olvashatnak. Azokat kell kiválogatniuk, amelyek segítik az embert, hogy céljai teljesüljenek!

A gyerekek valószínűleg nem fogják érteni az összes szólást, ezért forrást kell biztosítani, hogy utánanézhessenek. Például O. Nagy Gábor: Magyar szólások és közmondások (Gondolat, Budapest) c. könyvéből.

A feladat helyes megoldásáért 10 fabatka adható (helyes válaszonként 2).

2. feladat

Ebben a feladatban a tanulóknak 2 összekeveredett történetet kell kibogozniuk, Tervező Tamásét és Szeleburdi Szofiét. A gyerekek nem feltétlenül jönnek rá azonnal, hogy beszélő nevekről van szó, és talán a feladatot sem értik meg azonnal. Ezért érdemes erre utalást tenni.

A próbatanítás tapasztalata szerint szintén okoz nehézséget, hogy a gyerekek csak a feladat első részét oldják meg, az új tanácsok megfogalmazása – amiért tanácsonként 1 fabatka jár – már elkerüli a figyelmüket.

Mivel ez a pénzügyi nevelés szempontjából nagyon értékes, ezért e nélkül ne fogadjuk el a megoldást, ösztönözzük a gyerekeket gondolkodásra!

A feladat helyes megoldásáért 21 fabatka adható (helyes megoldásonként 3), illetve a további tanácsokért 1-1.

3. feladat

Egy szókereső, amit akár IKT-val, akár papíralapon kiadhatunk a gyerekeknek.

Az első esetben a <http://LearningApps.org/display?v=pscqtbjs301> hivatkozáson található a feladat. Ennek előnye, hogy a digitális változatban a megtalált szavak a szólistában más színre váltanak, tehát az ellenőrzés is azonnal megoldott.

A feladat helyes megoldásáért 20 fabatka adható (szavanként 2).

4. feladat

Kamatot kell számolni elhelyezett pénzösszeg után. Ez a feladat nem egy egyszerű matematikai feladat, hanem összetett függvény. A harmadikosoknak még meg kell magyaráznunk, hogy a betett zsebpénz tizedrésze lesz a kamat, és ezt kell hozzáadnunk az eredeti számhoz, hogy megkapjuk a felvett pénzt.

A negyedikeseknek ez már valószínűleg nem fog nehézséget jelenteni. Természetesen a feladatban szereplő 10 %-os kamatláb napjainkban nem reális, ezt meg is említhetjük a gyerekeknek, de a folyamat megértése és az egyszerű számolás miatt érdemes ezt alkalmazni.

Amikor a feladatot a gyerekek bemutatják, akkor (újra) ajánljuk fel nekik, hogy ők is tegyék be a pénzük egy részét a bankba, hogy kamatozzon. A döntést bízunk rájuk.

A feladat helyes megoldásáért 15 fabatka adható (megoldásonként 1).

5. feladat

A gyerekeknek párosítaniuk kell a képeket a hozzájuk tartozó feliratokkal, és megfogalmazni további rossz, pénznyelő szokásokat! Minden további ötletük, amit megfogalmaznak, és le is írnak, két fabatkát ér.

Ha rossz szokások helyett tanácsokat fogalmaznak meg, az is elfogadható.

A feladat helyes megoldásáért 10 fabatka adható (párosításonként 2), plusz ötletenként további 2.

6. feladat

A magyar pénzek képei közül kell kiválasztani azt a kettőt, ami napjainkban nincs forgalomban. Ez valószínűleg menni fog a gyerekeknek, de a feladat második része már nehezebb. Az egyes papírpénzeken szereplő történelmi személyeket kell megnevezniük. Ehhez vagy banki segítséget vehetnek igénybe, nevenként 1 fabatkáért, vagy az interneten is kutakodhatnak:

https://hu.wikipedia.org/wiki/A_magyar_forint_p%C3%A9nzjegyei

A feladat helyes megoldásáért 20 fabatka adható (a kakukktojásokért 1-1, a többi válaszáért 2).

FIGYELEM: A feladat 2016 márciusára készült, a képek az ekkor forgalomban lévő (és nem lévő) bankjegyeket tartalmazzák.

7. feladat

Összetett szöveges feladat, amit részekre kell osztani, és a megoldásához a gyerekek készíthetnek táblázatot is. Ez jelentősen megkönnyíti az értelmezését. A próbatanítás tapasztalata az volt, hogy a harmadikosok is meg tudták oldani.

A feladat helyes megoldásáért 10 fabatka adható (válaszonként 2).

3. FELADAT: AZ ÓRA ZÁRÁSA - Tervezett időkeret: 10 perc

Fabatkák beváltása a bankban.

Összesen kb. 120 fabatkát gyűjthettek a gyerekek, attól függően, mennyit költöttek a segítségre, illetve betették-e a pénzüket kamatozni.

Ideális esetben, ha banki önkéntes vagy szülői segítő segítette a munkánkat, akkor a gyerekek folyamatosan gyűjtögettek, és minden bizonnyal valamennyien össze tudták gyűjteni a 100 fabatkát, amit a bankban beválthatnak egy kis ajándékre, pl. egy kivágható, összeállítható papírperselyre.

Ez azért is előnyös, mert időkitöltőként funkcionálhat, amíg minden csoport zárni tud.

Az óra közös zárásaként érdemes lehetőséget teremteni arra is, hogy a csoporttagok egymás munkáját, az együttműködést értékelhessék csoporton belül.

Visszajelzést kérhetünk arra is, hogy érezték magukat a dupla órán, melyik feladat tetszett, melyik okozott nehézséget, és hasznos lenne közösen megfogalmazni a tanulságot, hogy a pénzzel tudatosan kell bánnunk, érdemes takarékoskodni.

MENETLEVÉL:

A CSAPAT NEVE:

.....

	Bevétel	Kiadás	Egyenleg
	10		
1. Feladat			
2. Feladat			
3. Feladat			
4. Feladat			
5. Feladat			
6. Feladat			
7. Feladat			
Összesen:			

CSOPORTMUNKA FELADATAI

1. FELADAT

Pénzzel, pénzköltéssel kapcsolatos szólásmondásokat olvashattok.

Válogassátok ki közülük azokat, amelyek segítik az embert, hogy céljai teljesüljenek!
Minden helyesen megtalált közmondás **két fabatkát** ér.

A Égeti a pénz a zsebét.	F Ki korán kel, aranyat lel.
B Ablakon szórja ki a pénzt.	G Fogához veri a garast.
C Összehúzza a nadrágszíjat.	H Könnyen jön, könnyen megy.
D Élére rakja a garast.	I Sok kicsi sokra megy.
E Várja, hogy a sültgalamb a szájába repüljön.	

2. FELADAT

Tervező Tamás is és **Szeleburdi Szofi** is szeretne volna anyák napján édesanyját egy cserép jácinttal köszönteni.

A két gyerek története összekeveredett. Válogassátok szét az eseményeket! Írjátok a számokkal jelzett eseményeket a két gyerek neve mellé!

Minden helyes megoldás három fabatkát ér, a további jótanácsok egyet-egyet.

1. összegyűjtötte zsebpénzét
2. nem takarékoskodott
3. elköltötte az ajándékba kapott pénzt
4. nem tudta megvenni a cserép jácintot
5. lemondott a fagyiról
6. visszaváltotta az üvegeket
7. megvette cserép jácintot

Tervező Tamás: .....

.....

.....

.....

Szeleburdi Szofi: .....

.....

.....

.....

Milyen tanácsot adnátok még Szofinak? .....

.....

.....

.....

3. FELADAT: Szókereső

A táblázatban elrejtettem a számokkal jelzett szavakat. Keressétek meg őket!

Minden megtalált szó **két fabatkát** ér.

H	O	H	O	K	P	O	O	K	Z	T	O	T	X	G	N	V	X	P	S	Q	Z	M
X	Z	D	Q	M	Y	B	X	D	Ü	J	A	T	Q	Y	U	U	R	H	Ö	Ö	T	A
T	Ö	C	H	Ö	G	W	S	G	I	K	X	B	O	S	Z	Ü	Q	A	W	D	A	Ö
F	L	M	V	J	C	B	S	U	A	C	Ö	I	X	A	H	E	U	T	U	Q	R	J
E	V	Ö	R	Z	D	L	W	R	S	H	P	C	H	Ö	J	O	C	H	C	S	T	F
L	D	Y	Ü	W	E	J	É	Ü	P	Y	B	K	I	J	P	F	Y	V	U	P	A	R
E	R	J	M	O	T	K	K	Ö	D	H	Z	S	M	Z	E	R	E	X	R	K	L	R
L	E	V	V	A	O	V	O	W	X	N	A	X	K	J	R	A	D	W	A	U	É	O
Ö	G	I	T	S	I	T	E	R	V	E	Z	É	S	Á	R	J	Y	V	D	I	K	K
S	R	K	S	S	P	U	Z	Ü	P	D	S	G	U	J	F	D	L	H	J	X	G	Á
S	Á	Á	Y	I	V	E	G	B	Y	Á	K	E	L	F	T	P	S	A	M	Á	K	B
É	G	T	E	Ü	B	N	Ö	Ü	M	D	W	S	É	R	T	É	K	G	O	T	E	P
G	J	S	N	V	B	F	U	Z	X	T	R	K	O	I	C	N	A	E	X	L	Z	S
O	B	P	N	G	S	O	V	T	R	J	G	T	A	D	F	Z	X	A	X	C	B	C
G	Ó	T	E	L	Ö	R	E	L	Á	T	Ó	C	A	M	Z	H	K	A	S	H	Z	E
M	O	O	T	B	E	I	D	O	A	Ó	U	D	E	S	A	É	Y	M	M	Ö	Z	T
D	T	C	P	J	Y	N	A	E	T	A	J	I	H	O	L	T	U	D	A	T	O	S
D	D	Ö	H	Y	S	T	É	Á	R	N	R	U	G	A	W	S	K	I	S	R	D	Á

1. PÉNZHÉT
2. ÉRTÉK
3. KAMAT
4. FORINT
5. TAKARÉKOSSÁG
6. FELELŐSSÉG
7. TUDATOS
8. ELŐRELÁTÓ
9. TARTALÉK
10. TERVEZÉS

5. FELADAT

Párosítsátok a képeket a hozzájuk tartozó feliratokkal, és fogalmazzatok meg további pénznyelő rossz szokásokat! Minden ötlet **két fabatkát** ér.

A

B

C

D

E

1. Mindenhol égő lámpa .....
2. Télen egész napra tágra nyitott ablak .....
3. Csöpögő csap .....
4. Felesleges vásárlások .....
5. Kidobált ennivaló .....

ÖTLETEK:

.....

.....

.....

6. FELADAT

Nézzétek meg a magyar pénzek képeit, és találjátok ki, melyik kettő a **kakukktojás**, ami napjainkban nincs forgalomban.

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

Melyik kettő a kakukktojás? .....

Ha felismeritek az egyes papírpénzeken szereplő történelmi személyeket, nevezzétek meg őket!

A: .....

E: .....

B: .....

F: .....

C: .....

G: .....

D: .....

H: .....

Mennyi a képen szereplő pénzek névértékeinek összege? .....

7. FELADAT

Döme áprilisban kezdett takarékoskodni.
Az induláskor volt már **200 Ft**-ja.
Minden hónapban gyűjtött hozzá **150 Ft**-ot.

Hány hónap múlva lett **800 Ft**-ja? .....

Hány hónap múlva lett **1 700 Ft**-ja? .....

Mennyi pénze lett **év végére**? .....

Mennyi pénze lett **egy év múlva**? .....

Mikor érdemes a „**mamabankba**” betennie a pénzét, ahol **megduplázódik**?

.....

1. FELADAT

Megoldás: C, D, F, G, I

2. FELADAT

Megoldás: Tervező Tamás: 1, 5, 6, 7 Szeleburdi Szofi: 2, 3, 4

3. FELADAT: Szókereső

H	O	H	O	K	P	O	O	K	Z	T	O	T	X	G	N	V	X	P	S	Q	Z	M
X	Z	D	Q	M	Y	B	X	D	Ü	J	A	T	Q	Y	U	U	R	H	Ö	Ö	T	A
T	Ö	C	H	Ö	G	W	S	G	I	K	X	B	O	S	Z	Ü	Q	A	W	D	A	Ö
F	L	M	V	J	C	B	S	U	A	C	Ö	I	X	A	H	E	U	T	U	Q	R	J
E	V	Ö	R	Z	D	L	W	R	S	H	P	C	H	Ö	J	O	C	H	C	S	T	F
L	D	Y	Ü	W	E	J	É	Ü	P	Y	B	K	I	J	P	F	Y	V	U	P	A	R
E	R	J	M	O	T	K	K	Ö	D	H	Z	S	M	Z	E	R	E	X	R	K	L	R
L	E	V	V	A	O	V	O	W	X	N	A	X	K	J	R	A	D	W	A	U	É	O
Ö	G	I	T	S	I	T	E	R	V	E	Z	É	S	Á	R	J	Y	V	D	I	K	K
S	R	K	S	S	P	U	Z	Ü	P	D	S	G	U	J	F	D	L	H	J	X	G	Á
S	Á	Á	Y	I	V	E	G	B	Y	Á	K	E	L	F	T	P	S	A	M	Á	K	B
É	G	T	E	Ü	B	N	Ö	Ü	M	D	W	S	É	R	T	É	K	G	O	T	E	P
G	J	S	N	V	B	F	U	Z	X	T	R	K	O	I	C	N	A	E	X	L	Z	S
O	B	P	N	G	S	O	V	T	R	J	G	T	A	D	F	Z	X	A	X	C	B	C
G	Ó	T	E	L	Ö	R	E	L	Á	T	Ó	C	A	M	Z	H	K	A	S	H	Z	E
M	O	O	T	B	E	I	D	O	A	Ó	U	D	E	S	A	É	Y	M	M	Ö	Z	T
D	T	C	P	J	Y	N	A	E	T	A	J	I	H	O	L	T	U	D	A	T	O	S
D	D	Ö	H	Y	S	T	É	Á	R	N	R	U	G	A	W	S	K	I	S	R	D	Á

4. FELADAT

ZSEBPÉNZ	800	400	1 000	1 500	600	1 400	2 000	1 800	3 000
KAMAT	80	40	100	150	60	140	200	180	300
FELVETT PÉNZ	880	440	1 100	1 650	660	1 540	2 200	1 980	3 300

5. FELADAT

1. Mindenhol égő lámpa ..... **C**
2. Télen egész napra tágra nyitott ablak ..... **B**
3. Csöpögő csap ..... **A**
4. Felesleges vásárlások ..... **E**
5. Kidobált ennivaló ..... **D**

6. FELADAT

Melyik kettő a kakukktojás? **C, F**

Ha felismeritek az egyes papírpénzeken szereplő történelmi személyeket, nevezzétek meg őket!

A: Deák Ferenc

E: Mátyás király

B: Bethlen Gábor

F: Kossuth Lajos

C: Károly Róbert

G: Széchenyi István

D: Szent István király

H: II. Rákóczi Ferenc

Mennyi a képen szereplő pénzek névértékeinek összege? **39 185 Ft**

7. FELADAT

Megoldás:

- 4 hónap múlva,
- 10 hónap múlva,
- 1 550Ft,
- 2 000Ft,
- ha nem szeretné elkölteni (takarékoskodik)